

M.p. czwartek 23 sierpnia 1945 r.

Rok II. Nr.176 (452)

PIERWSZA ROZMOWA TRUMAN - DE GAULLE

Waszyngton 23.VIII. Natychmiast po przybyciu do Waszyngtonu gen. de Gaulle udał się do Białego Domu, gdzie odbył już pierwszą rozmowę z prezydentem Trumanem.

PAVELICZ WYDANY JUGOSŁAWII

Londyn 23.VIII. Władze amerykańskie wydały rządowi jugosłowiańskiemu b. quislingowskiego premiera Chorwacji Pavelicza, który w roku 1944 zorganizował zamach na króla Aleksandra. Rząd jugosłowiański zażądał również wydania b. wielkiego muftiego Jorozolimy, który przebywał w czasie wojny w Bośni i organizował spośród tamtejszych muzułmanów dywizje S.S.

PRAWA ANGЛИI DO HONGKONGU POD ZNAKIEM ZAPYTANIA

Waszyngton 23.VIII. Sekretarz stanu Byrnes oświadczył na konferencji prasowej, że sprawa praw brytyjskich do Hongkongu (kolonia angielska w Chinach) rozpatrywana będą na najbliższej konferencji ministrów spraw zagranicznych St. Zjednoczonych, W. Brytanii, Rosji, Francji i Chin, która odbędzie się w Londynie.

Londyn 23.VIII. Brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych jest wyraźnie zaskoczona oświadczeniem Byrnesa w sprawie Hongkongu.

KRÓL RUMUNII WYMYKA SIĘ Z POD OPIEKI SOWIETÓW

Waszyngton 23.VIII. Sekretarz stanu Byrnes oświadczył wczoraj na konferencji prasowej, że król rumuński Michał zwrócił się do rządów St. Zjednoczonych, W. Brytanii i Rosji, aby udzieliły mu pomocy w stworzeniu rządu, który mógłby być uznany przez trzy mocarstwa, wzięłyby udział w podpisaniu traktatu pokojowego i dałyby podstawę do przyłączenia Rumunii do organizacji zjednoczonych narodów. Odwołanie się króla do rządów trzech państw nastąpiło na skutek tego, że nie udało mu się skłonić obecnego rządu do rezygnacji. Rząd amerykański poinformował już rządy brytyjski i sowiecki, że gotów jest rozpocząć z nimi konsultacje w sprawie obecnej sytuacji w Rumunii. Byrnes stwierdził, że obecny rząd rumuński pod przewodnictwem Grozy nie reprezentuje wszystkich elementów demokratycznych Rumunii i dlatego rząd St. Zjednoczonych nie może nawiązać z nim stosunków dyplomatycznych.

Londyn 23.VIII. Rząd brytyjski rozważa obecnie prośbę króla rumuńskiego Michała.

REKAMZ SOWIECKI ZA BULGARIĘ

Możliwość nieuznania przez Rosję wyborów w Grecji

M.p. 23.VIII. Ujawniono oficjalnie, że na czas wyborów przybędzie do Grecji 50-ciu obserwatorów brytyjskich i amerykańskich. Rząd sowiecki odmówił wysłania swych obserwatorów. "Izwestia" zamieszcza ostry artykuł w sprawie kontrolowania wyborów, stwierdzając, że w Poczłanie delegacja sowiecka sprzeciwiła się kategoriycznie nadzorowi nad wyborami w jakimkolwiek państwie, uważając taki nadzór za naruszenie suwerenności danego państwa. Organ moskiewski daje do zrozumienia, że Sowiety mogą nie uznać wyborów w Grecji, podobnie jak Anglia i Ameryka zapowiedziały to w stosunku do wyborów do Bułgarii.

FINLANDIA SZUKA WINNYCH

Helsinki 23.VIII. Rząd fiński uchwalił dekret w sprawie podzignięcia do odpowiedzialności osób, które wciągnęły Finlandię do wojny po stronie Niemiec. Dekret przewiduje jako najwyższą karę dożywotnie więzienie.

NARÓD JAPONSKI DOMAGA SIĘ NOWYCH WYBORÓW

Armia japońska w płd. Chinach skapitulowała wobec Czang Kai Szeka

Nowy Jork 23.VIII. Radio Tokio oświadczyło dziś, że w różnych okręgach Japonii wzrasta tendencja domagania się natychmiastowego zwołania parlamentu, który miałby za zadanie przede wszystkim opracowanie wyjątkowych ustaw w związku zważywaną sytuacją oraz uchwalenie nowej ordynacji wyborczej. Nowy parlament, wybrany na zasadzie tej ordynacji, miałby opracować zmianę podstaw ustroju Japonii.

Waszyngton 23.VIII. (głoszono oficjalnie, że podpisanie aktu kapitulacji Japonii odbędzie się na pokładzie pancernika amerykańskiego "Missouri", który zarzuci kotwicę w zatoce Tokijskiej. Kapitulację przyjął gen. Mac Arthur, jako naczelny dowódca wojsk sojuszników oraz delegaci: St. Zjednoczonych - adm. Nimitz, W. Brytanii - adm. Fraser, Rosji - gen. Dorewianko, Francji - gen. Leclerc, ponadto delegaci Kanady, Chin, Australii, Nowej Zelandii, (dokohozenie na str.2)

(dokonczenie ze str.1.)

Wiadomo, że niedawno udekorowany sowieckim orderem król Michał dlatego zdobył się na śmiałość i poprosił państwa "wielkiej trójki" o pomoc w stworzeniu nowego rządu dla swego kraju, ponieważ tak mu doradzili przedstawiciele amerykańskiego Departamentu Stanu. To posunięcie jest tylko jednym z ogniw kontrofensywy dyplomacji amerykańskiej na Bałkanach i łączy się z amerykańską interwencją w Bułgarii oraz z ostatecznym zerwaniem króla Piotra z reżimem Tity - odwołanie uprawnień regentów - co również nastąpiło z inicjatywy amerykańskiej. Do tego dodać należy poparcie udzielane przez Departament Stanu polityce brytyjskiej w Grecji, polegającej na uniemożliwianiu sowietyzacji tego kraju, jak również poparcie dla stanowczej postawy Turcji wobec żądań Moskwy.

Przyczyn tej amerykańskiej kontrofensywy można dopatrywać się przede wszystkim we wzglęдах na wielką strategię i politykę światową. Amerykanie nie chcą dopuścić do rozszerzenia się wpływów sowieckich na Środkowy Wschód, zaś pierwsza linia obrony Środkowego Wschodu przebiega przez Bałkany. Anglicy, chociaż nie chcą, zrezygnowali z kontroli całego tego półwyspu i gotowi byli zadowolnić się wpływami w Grecji i Turcji. Amerykanie, których cechuje rozumowanie w skali niezwykle szerokiej zrozumieli, że przy dzisiejszej technice wojennej linia obrony przebiegająca wzdłuż granic Grecji i Turcji jest zbyt krucha. Uważają oni, że jeżeli narazie nie można przejąć pod swą kontrolę Bułgarii, Jugosławii, Rumunii to należy przynajmniej dążyć, aby uniemożliwić Sowietom organizowanie w tych krajach przyszych baz wypadowych. Po za tymi względami strategicznymi, inicjatywa amerykańska ma jeszcze na celu gromadzenie atutów, z którymi zasiądzie się do gry o przyszły podział nie tylko Europy, ale również bezmiernych obszarów Azji.

Jest charakterystyczne, że W. Brytania, jakkolwiek ona w pierwszym rządzie zaintereso-

oraz Holandii. Natychmiast po podpisaniu aktu kapitulacyjnego japońskie siły zbrojne przestają istnieć jako organizacja podlegająca cesarzowi i poddane zostają całkowicie rozkazom sojuszniczego naczelnego dowództwa.

Manila 23.VIII. Gen. Mac Arthur wydał japońskiej kwaterze głównej rozkaz, aby we wtorek, gdy wyląduje on na jednym z lotnisk na pld. od Tokio, powitany został przez przedstawicieli armii japońskiej. Na wyspie Okinawa skoncentrowano już olbrzymie ilości samolotów transportowych, które w nadchodzącą niedzielę i wtorek przewiozą amerykańskie wojska okupacyjne do Japonii.

Czeungking 23.VIII. Dowództwo armii japońskich w południowych Chinach podpisało akt kapitulacji wobec przedstawiciela Czang Kai Szeka. Garnizon japoński na wyspach Marshalla poddał się Amerykanom. Radiostacja Singapore ogłosiła, że przybył tam wysłannik cesarza, który przywiózł rozkaz kapitulacji wojsk japońskich na półwyspie Malajskim.

Moskwa 23.VIII. Radio sowieckie przynosi reportaż o kapitulacji armii Kwantuńskiej. Akt podpisania kapitulacji odbył się w małej miejscowości w pobliżu granicy sowieckiej. Kapitulację przyjął marsz. Wasilewski i 2-oh innych marszałków sowieckich.

London 23.VIII. Ogłoszono oficjalnie, że poczyniono już wszelkie przygotowania do przejścia przez W. Brytanię administracji północnej części Borneo, należącej do Anglii.

Manila 23.VIII. Na Filipinach przygotowane zostały 2 wielkie obozy dla 40 - 50 tys. jeńców sojuszniczych, którzy przewiezieni zostaną statkami i samolotami z Japonii.

wana jest Środkowym Wschodem, została zepchnięta do roli pomocniczej w tej amerykańskiej ofensywie. Dowodzi to słabości międzynarodowej pozycji brytyjskiej. Oceniając tę słabość Waszyngton podjął inicjatywę. Może tem skłonić także Londyn do zajęcia bardziej zdecydowanego stanowiska wobec zamierzeń sowieckich.

Nowa polityka amerykańska na Bałkanach wskazuje, że teoria o drugorzędym znaczeniu dla świata anglosaskiego Europy Środkowo - Wschodniej nie wytrzymała próby. Obecnie można zauważyć w polityce amerykańskiej i brytyjskiej - vide exposé Bevina - tendencję podziału tej części Europy na 2 podstrefy: Bałkańską, którymi Anglosasi już się interesują i Europy Środkowej, która jeszcze nadal jest "nieinteresująca". Polska leży narazie jeszcze niestety w tej drugiej podstrefie. Ten podział na podstrefy również nie wytrzyma próby życia.

FRANCJA W NIEMIEJSZY SIBIR

Madryt 23.VIII. Hiszpański minister spraw zagranicznych Atarrio oświadczył, że komunikat poczdamski jest krzywdzący dla Hiszpanii. Uzasadniał on, że rewolta 1936 r. była ruchem wyzwolenia narodowego i prawdziwie narodowym powstaniem. Atarrio zaprzeczył twierdzeniu, że reżim Franco powstał przy pomocy państw osi. Hiszpański minister spraw zagranicznych oświadczył, że rząd odrzuca wszelkie sugestie, pochodzące z zewnątrz, oraz zapowiedział reformę ustroju w Hiszpanii. Według tych zapowiedzi ma być powołany w Hiszpanii parlament oraz zapewnione mają być swobody polityczne. W dziedzinie reform społecznych rząd hiszpański gotów jest pójść nie mniej daleko niż inne państwa.

London 23.VIII. Korespondent Reutera donosi z San Sebastian, że oświadczenie Bevina w sprawie polityki wobec Hiszpanii przyjęte zostało z ulgą przez hiszpańskie organizacje prawicowe.